

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 24 września 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 12038 postów M. Wawer, K. Mulawa, K. Szymański
w sprawie doręczania dokumentów elektronicznych do organów
podatkowych
Znak sprawy: DTS2.054.6.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 12038 złożoną przez postów: Michała Wawera, Krzysztofa Mulawę oraz Krzysztofa Szymańskiego w sprawie doręczania dokumentów elektronicznych do organów podatkowych, przedstawiam następujące wyjaśnienia w związku z postawionymi w interpelacji pytaniami.

1. Czy Ministerstwo Finansów uważa, że obecne regulacje dotyczące obowiązkowego elektronicznego składania dokumentów podatkowych są zgodne z Konstytucją RP, w szczególności z art. 2, art. 32 oraz art. 77 ust. 2?

Minister Finansów i Gospodarki nie jest organem właściwym do orzekania w sprawach zgodności ustaw i przepisów prawa z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej. W tym zakresie właściwym pozostaje Trybunał Konstytucyjny, o czym stanowi art. 188 ustawy zasadniczej.

Jednocześnie Ministerstwu Finansów nie są znane wyroki Trybunału Konstytucyjnego, które formułowałyby tezę niekonstytucyjności w odniesieniu do przepisów mówiących o konieczności realizacji określonych obowiązków informacyjnych w postaci elektronicznej.

2. Czy planowane jest wprowadzenie ustawowych gwarancji, że w przypadku awarii systemu teleinformatycznego państwa podatnik nie poniesie negatywnych konsekwencji z tytułu braku skutecznego doręczenia?

4. Jakie działania zamierza podjąć Ministerstwo Finansów, aby zapewnić podatnikom rzeczywiste bezpieczeństwo prawne i wyeliminować ryzyko przypisywania im odpowiedzialności za działanie systemu teleinformatycznego, którego nie są administratorami ani operatorami?

1. W myśl obowiązujących obecnie przepisów prawa nie jest możliwe, aby podatnik ponosił odpowiedzialność za sytuacje wynikłe z awarii publicznych systemów informatycznych, za pośrednictwem których spełnia obowiązki wynikające z prawa podatkowego. Z tego powodu nie ma potrzeby wprowadzania dodatkowych gwarancji, które odpowiedzialność taką by wyłączały.

Powyższe wiąże się z brakiem winy podatnika. Fakt ten zupełnie wyłącza odpowiedzialność na gruncie ustawy z dnia 10 września 1999 r - Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2025 r. poz. 633; dalej: „kks”). W myśl bowiem art. 1 § 3 kks *nie popełnia przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu*. Brak winy jest przesłanką wyłączającą odpowiedzialność w sposób uniwersalny i podstawowy, niezależnie od tego, co miałyby być przyczyną odpowiedzialności podatnika.

2. Trzeba jednocześnie zaznaczyć, że ustawy podatkowe zawierają przepisy określające procedury na wypadek awarii systemu teleinformatycznego.

Gwarancje takie zostały zapewnione m.in. przy wprowadzeniu od 1 lutego 2026 r. obowiązkowego korzystania z **Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF)**¹.

W przypadku niedostępności lub awarii systemu z przyczyn leżących po stronie administracji podatnik ma prawo do wystawiania faktur w trybie offline, czyli poza systemem, zgodnie ze wzorem faktury ustrukturyzowanej, a następnie obowiązany jest do ich przesłania do KSeF w określonym terminie po przywróceniu dostępności.

Procedury związane ze stosowaniem trybu awaryjnego określa art. 106nf ustawy o VAT. Dzięki temu rozwiązaniu, pomimo zidentyfikowanej usterki systemu, proces wystawiania faktur będzie nadal kontynuowany.

Każdy podatnik wystawiający fakturę w okresie ogłoszonej awarii KSeF będzie mógł ją wystawić w trybie awaryjnym. Komunikaty o rozpoczęciu i zakończeniu awarii będą publikowane w BIP MF oraz w oprogramowaniu interfejsowym. Wówczas podatnik, chcąc wystawić fakturę, zastosuje obowiązujący wzór struktury logicznej (od 1 lutego 2026 r. jest to FA(3)), wystawi ją w postaci elektronicznej, a następnie prześle ją do KSeF – nie później niż w ciągu 7 dni roboczych od dnia zakończenia awarii w celu nadania fakturze numeru KSeF. Fakturę udostępni nabywcy w sposób uzgodniony.

Jeżeli w terminie 7-dniowym zostanie zamieszczony w BIP MF i oprogramowaniu interfejsowym kolejny komunikat o wystąpieniu awarii, termin 7 dni liczy się od dnia zakończenia tej kolejnej awarii lub w trakcie samej awarii zostanie zamieszczony komunikat o wystąpieniu tzw. awarii całkowitej – faktury nie dosyła się do KSeF.

Data wystawienia faktury w trybie awaryjnym będzie data, o której mowa w art. 106e ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, czyli data wskazana na tej fakturze przez podatnika w polu P_1 struktury logicznej e-faktury. Natomiast datą otrzymania faktury w trybie awaryjnym będzie data jej faktycznego otrzymania przez nabywcę, albo data przydzielenia numeru KSeF - jeżeli data faktycznego otrzymania faktury będzie późniejsza niż data przydzielenia numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF.

¹ Vide art. 106nf, art. 106nh ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.; dalej: „ustawa o VAT”)

W przypadku natomiast niedostępności KSeF (która również będzie komunikowana), czyli zaplanowanych prac serwisowych KSeF faktury także będą wystawiane w trybie offline. Dzięki temu rozwiązaniu, pomimo czasowej niedostępności systemu, procesy związane z wystawianiem faktur będą przebiegały płynnie i nieprzerwanie.

Procedury związane ze stosowaniem trybu offline z uwagi na niedostępność systemu są określone w art. 106nh ustawy o podatku od towarów i usług.

Podatnik, chcąc wystawić fakturę w trybie offline, zastosuje obowiązujący wzór struktury logicznej – od 1 lutego 2026 r. FA(3). Wystawi ją w postaci elektronicznej i prześle ją do KSeF – nie później niż w następnym dniu roboczym po zakończeniu okresu niedostępności w celu nadania numeru KSeF faktury. Jeżeli jednak wystąpi w tym czasie awaria KSeF (ogłoszona w BIP i oprogramowaniu interfejsowym) – wtedy fakturę przesyła się do KSeF w ciągu 7 dni roboczych od zakończenia awarii. Jeżeli wystąpi w tym czasie tzw. awaria całkowita KSeF (ogłoszona w środkach społecznego przekazu) – wówczas faktury nie dosyła się do KSeF.

Data wystawienia faktury w trybie offline będzie data, o której mowa w art. 106e ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku od towarów i usług, czyli data wskazana na tej fakturze przez podatnika w polu P_1 struktury logicznej e-faktury. Datą otrzymania faktury w trybie offline jest natomiast data przydzielenia numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF lub w przypadku udostępnienia tej faktury poza KSeF nabywcy, o którym mowa w art. 106gb ust. 4 ustawy, czyli m.in. na rzecz podmiotu zagranicznego, konsumenta czy nabywcy bez NIP, data faktycznego otrzymania tej faktury przez nabywcę, (takim podmiotom należy udostępnić fakturę w sposób uzgodniony).

Szczególną sytuacją jest tzw. awaria całkowita, czyli sytuacje nadzwyczajne, tj. zagrożenie kraju lub jego infrastruktury. Wprowadzenie tej procedury postępowania wynika z ogólnej sytuacji geopolitycznej Polski.

Szczegóły dotyczące tego trybu określa art. 106ng ustawy o podatku od towarów i usług. Komunikaty o awarii całkowitej KSeF zostaną zamieszczone w środkach społecznego przekazu np. w telewizji, radiu, prasie czy w Internecie. Dotyczy to bowiem przypadku gdy nie będzie możliwe zamieszczenie komunikatów o awarii KSeF w BIP MF i w oprogramowaniu interfejsowym.

W tych okolicznościach podatnik, chcąc wystawić fakturę, wystawi ją w postaci papierowej lub jako fakturę elektroniczną. Nie będzie miał obowiązku stosowania wzoru faktury ustrukturyzowanej i nie będzie miał obowiązku przesłania jej do KSeF po ustaniu awarii. Przekaze ją nabywcy np. osobiście, mailem bądź innym alternatywnym kanałem.

3. Także i ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1131; dalej: „ustawa o KAS”) przewiduje procedury wyjątkowe na wypadek awarii **Platformy Usług Elektronicznych Skarbowo-Celnych** (dalej: PUESC) lub **e-Urzędu Skarbowego**.

W przypadku gdy obowiązek składania i doręczania pism za pośrednictwem konta na PUESC lub konta w e-Urzędzie Skarbowym wynika z odrębnych przepisów, do terminów przewidzianych dla organów KAS na załatwienie sprawy oraz do terminów dokonania określonych czynności przez użytkownika konta na PUESC lub użytkownika konta w e-Urzędzie Skarbowym nie wlicza się dni, w których wystąpiła awaria PUESC lub e-Urzędu Skarbowego, stosownie do przepisów art. 35a ust.6a oraz art. 35e ust. 4a ustawy o KAS.

Zgodnie natomiast z art. 35a ust. 6b i art. 35c ust. 5 ustawy o KAS, w przypadku awarii PUESC lub e-Urzędu Skarbowego Szef Krajowej Administracji Skarbowej informuje o jej wystąpieniu i usunięciu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

4. Również i w przypadku przesyłania dokumentów elektronicznych przy użyciu systemu teleinformatycznego służącego do obsługi przemieszczania wyrobów akcyzowych podmioty nie ponoszą negatywnych konsekwencji z tytułu braku skutecznego doręczenia tych dokumentów. W przypadku bowiem awarii **Systemu EMCS** mają zastosowanie regulacje rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie niedostępności Systemu (Dz. U. z 2022 r. poz. 2866). Przedmiotowe rozporządzenie określa przypadki, w jakich uznaje się, że System EMCS jest niedostępny, szczegółowy sposób postępowania podmiotów wysyłających, podmiotów odbierających oraz organów podatkowych w przypadku niedostępności Systemu EMCS, w tym rodzaje dostarczanych dokumentów (w szczególności dokumentów w formie papierowej) lub zakres dostarczanych informacji.

5. Stosowne regulacje zostały zawarte także w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – **Ordynacja podatkowa** (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 126 § 4 tej ustawy pisma kierowane do organów podatkowych mogą być sporządzane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Przepisy mogą jednak przewidywać składanie pism do organów podatkowych wyłącznie na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej. Takie rozwiązanie zostało przyjęte m.in. w odniesieniu do pełnomocnictwa ogólnego, o którym mowa w art. 138d Ordynacji podatkowej. Stosownie do treści art. 138d § 3 zdanie pierwsze pełnomocnictwo ogólne oraz zawiadomienie o jego zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu zgłasza mocodawca, wyłącznie na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej według wzoru określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 138j § 1 pkt 1, do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 kwietnia 2024 r. w sprawie sposobu przesyłania, utrwalonego w postaci elektronicznej, pełnomocnictwa ogólnego, pełnomocnictwa szczególnego oraz pełnomocnictwa do doręczeń (Dz. U. z 2024 r. poz. 613), mocodawca oraz pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym przesyła pełnomocnictwo ogólne za pośrednictwem portalu podatkowego.

W przypadku wystąpienia problemów technicznych uniemożliwiających złożenie pełnomocnictwa ogólnego, jego zmianę, odwołanie lub wypowiedzenie na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, art. 138d § 3 zdanie drugie Ordynacji podatkowej przewiduje możliwość złożenia takiego pełnomocnictwa na piśmie utrwalonym w postaci papierowej według wzoru, określonego w zdaniu pierwszym. Choć Ordynacja podatkowa nie zawiera definicji „problemu technicznego”, należy przyjąć, że pojęcie to obejmuje w szczególności sytuacje związane z awarią portalu podatkowego, skutkującą ograniczoną funkcjonalnością lub całkowitą niedostępnością tego systemu.

Przyjęte w Ordynacji podatkowej rozwiązanie zapewnia zatem możliwość złożenia pełnomocnictwa ogólnego w alternatywnej do elektronicznej postaci, w sytuacji gdy z przyczyn niezależnych od podatnika złożenie tego pełnomocnictwa w postaci elektronicznej nie jest możliwe.

6. Ponadto, w przypadku składania **JPK_VAT** z deklaracją, którego termin na złożenie upływa 25. dnia miesiąca po okresie rozliczeniowym, podatnik dysponuje

kilkunastodniowym okresem na przygotowanie i przesłanie pliku, co znacząco zmniejsza ryzyko, że chwilowa niedostępność systemu teleinformatycznego w ostatnich dniach spowoduje niewykonanie obowiązku. Podobnie w przypadku deklaracji w podatku VAT, CIT oraz PIT. Tam również przepisy poszczególnych ustaw podatkowych przewidują długie terminy na złożenie deklaracji. Długi, rozciągnięty w czasie termin ma na celu zapewnienie podatnikom rzeczywistego bezpieczeństwa prawnego, ponieważ daje możliwość elastycznego dostosowania się do ewentualnych problemów technicznych, a jednocześnie pozostaje w zgodzie z zasadą proporcjonalności i pewności prawa.

3. Czy rząd rozważa wprowadzenie alternatywnej formy składania dokumentów (np. papierowej poprzez operatora publicznego – Poczta Polska – lub bezpośrednio w urzędzie) na wypadek niedostępności systemów elektronicznych?

Przyjęte w ustawach podatkowych mechanizmy, które zostały opisane w odpowiedzi na pytania nr 2 i 4, w ocenie Ministerstwa Finansów, zapewniają wystarczającą ochronę interesów podatnika.

Inne skutki dla podatnika wywołuje awaria KSeF, zaburzająca codzienne funkcjonowanie przedsiębiorców w całym kraju, a inne awaria systemu przyjmującego roczne zeznania podatkowe, gdzie z uwagi na brak winy po stronie podatnika w niedotrzymaniu terminu złożenie go kilka dni później nie będzie obarczone żadnymi sankcjami.

Z tego powodu przyjęcie jednolitych rozwiązań dla wszystkich dokumentów elektronicznych składanych do organów podatkowych, zarówno w ramach KAS jak i samorządowych, nie wydaje się możliwe.

Niezależnie od powyższych pytań pragnę zauważyć, iż w interpelacji wskazano, że „w przypadku przesyłek papierowych odpowiedzialność podatnika kończy się w momencie uzyskania potwierdzenia nadania przesyłki w placówce operatora wyznaczonego. Dalszy proces doręczenia leży po stronie państwa”.

W odniesieniu do powyższego wyjaśnić należy, że w przypadku papierowych przesyłek podatnik otrzymuje również papierowe potwierdzenie nadania. Jeżeli podatnik zgubi papierowe potwierdzenie nadania i nie pamięta numeru przesyłki, to również nie będzie w stanie udowodnić, że taką przesyłkę nadał (lub nadał w terminie). Ponadto, gdyby taka papierowa przesyłka została np. zagubiona przez operatora, co może mieć miejsce, to tym bardziej nie będzie w stanie udowodnić nadania przesyłki.

Zatem niezasadne wydaje się być twierdzenie, że w przypadku elektronicznej wysyłki dokumentów podatnik jest inaczej traktowany niż w przypadku przesyłek papierowych. Można wręcz powiedzieć, że to w przypadku elektronicznej wysyłki dokumentów podatnik jest w lepszej sytuacji. Jeżeli UPO się nie wygeneruje, podatnik nie będzie znał numeru referencyjnego, a wysyłka została prawidłowo dokonana, to i tak podatnik będzie w stanie uzyskać potwierdzenie, że taki dokument przesłał, ponieważ w elektronicznym systemie dokument nie zaginie. Podkreślić także należy znaczenie wygody i oszczędności czasu w przypadku elektronicznej wysyłki.

W sytuacji gdy wystąpi awaria systemu informatycznego uniemożliwiająca zrealizowanie wysyłki elektronicznej, podejmowane są natychmiastowe prace naprawcze mające na celu przywrócenie prawidłowego działania systemu.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów